

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, iránycikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek tel.

HIVATALOS ROVAT.

Az ország minden hatóságaihoz.

Az országgyűlésileg felajánlott ujonczok az igaz ügy tetemes kárára még mind ekkoráig több hatóságok által teljes számban kiállítva nincsenek.

A' szeretett hon megmentése forog kérdésben. — Minden napi késlekedés a' veszélyt növeszti, és a' kívánt sikert késlelteti. Minél hamarább, és minél nagyobb számmal állítatnak ki az ujonczok, annál biztosabb és annál gyorsabb a' győzelem.

Felhivatnak tehát az ország hatóságai, hogy tekintvén ön érdekeket is, az országgyűlésileg reájok kivetett ujonczokat mi hamarább és teljes számban, tanusított hazafiai buzgalmoknál fogva kiállítatni rendeljék, felkértevé ez alkalommal, hogy a' kivetett számra nézve — vagy a' sorshuzás által talált, de az illetőknek hon nem létök miatt ki nem állithatott 's e' végett a' kiállítást elhalasztó vitatkozásoktól elállván, főgondjukat egyedül és egyenesen a' teljes számban állítandó ujonczok mielőbbi kiállítására fordítsák, az illetők ebbeli hazafiai áldozatjok maga idejében azoknak betudandható lévén.

Budapesten, dec. 27-én 1848.

Ré p á s y M i h á l y,
t á b o r n o k.

Kérdés tétetvén: valljon a' honvédzászlóaljknál a' megholt honvédek helyét lehet-e mások beavatása által betölteni? a' zászlóalj parancsnokságok oda utasítatnak, hogy azt minden fenakadás nélkül megtehetik azon megjegyzéssel, miszerint a' 20 pft. kézi pénz csak oly egyéneknek szolgáltatathatik ki, kik jelenben egyébkint katonai szolgálattal nem tartoznának és a' zászlóaljhoz önkintesen állottak be; továbbá pedig, hogy azokról

a' rendes jelentés ide mindenkor felterjesztessék.
Budapest, dec. 18. 1848.

R é p á s y M i h á l y,
t á b o r n o k.

Beöthy Ödön kormánybiztos rendeli a' mint következik: Kolozsvártt a' kir. elemi iskolák jelen hónap 8-kán folyamatba jönnek, a' középtanodai tanulmányok folyó hónap 15-kén, a' főtanodában pedig a' jogtudományi, bölcsészeti, és orvos-sebészeti előadások ugyancsak ezen hónap 29-kén megkezdődnek, a' kolozsvári közép- és főtanodai alapítványosoknak tudtul adatván, miszerint ösztöndíjúl, évnegyedi részletekben 15 pengő forintjával, egy tanévre szállás és asztal helyett egyenként 60 pengő forintot veendenek. — Továbbá a' minden más erdélyi kir. elemi- és közép-tanodákban azonnal, mihelyt a' táborjárás engedendí, az iskolai előadások megkezdendők. Kolozsvártt 1849. januarus 4-kén.

— Szemere Bertalan, ki Kassa környékén, mint kormánybiztos erélyesen működik, legujabban következő tartalmu proclamatiot bocsátott ki:

F e l s ő M a g y a r o r s z á g l a k o s a i,
P o l g á r t á r s a i m!

Néhány nap előtt, országunkba beütött valami Schlick nevezetű rabló 7,000 emberrel, 's magát a' német császár generalisának mondja. Becsületes ellenségnek nem nevezhetni, mert hadat nem üzent; barát pedig nem szokott jönni ágyúval és gyújtó rákétával, sem, mint ő, vérét nem ontja azoknak, kiknek, a' mint szemtelenül állítja, védelmére jött.

A' ki idegen országba hivatlanul és fegyvesen betör, azt a' magyar haramiának szokta nevezni, Schlick tehát haramiák feje.

És hogyan igyekszik a' jó népet elámitani? Csalfa, hazug rágalmozó, törvénytelen felhívásokat

osztogat, és mellé egyegy húszast azoknak, a' kik azon bűnös iratokat terjesztik.

De miként a' madarat szólásából, ugy az embert tetteiből ítéljük meg. És mit tett ő eddig?

1. A' nemzetőrséget, melyet nyert szabadságaink védelmére a' törvény állított fel, parancsolja eloszlatni. Igy akar tehetetlenné tenni jogaink és országunk védelmére.

2. A' fegyvereket beadatni parancsolja, még pedig az ő kezébe, hogy haramia csapatját még jobban felfegyverezhesse, és más részről, hogy az országból minden fegyvert és puskaport kiviven, karunkat majd rablánczsal terhelhesse.

De nem ugy van az, a' magyar kar szabad, szabad kart pedig fegyver illeti.

3. A' sajtószabadságot felfüggeszteni parancsolja, e' szerint a' censura helyreállítván, gondolatinkat, érzéseinket, felfedzéseinket polgártársainkkal közölni sem lenne szabad.

És a' lélek rabsága volna.

4. A' társulati jogot parancsolja megszüntetni, azaz: e' szerint hat embernek sem szabad özsze jönni, sem casinót, sem kört, sem jótékony 's közhasznu társaságot alakítani, az ő, a' haramia főnök engedelmé nélkül, nem szabad.

Ebből következő fog, hogy a' városi és megyei gyűlések is eltiltatnak. Többé nem mi határozunk a' magunk dolgaiban, hanem ő fogja nekünk parancsolni, ő vetné ki az adót, ő vinné el gyermekeinket katonának idegen földre, mint vannak azok, kiket Olaszországból most sem bírunk visszahozni.

5. Azt parancsolja továbbá, hogy a' magyar ministerek minden intézkedései érvénytelenek, tehát a' szözlő dözma, a' contractualisták fizetése ismét vissza fog állítani, a' korcsmajvédelemből az urbéri birtokosok soha sem részesülhetnek, mert mindezen hasznos intézkedések a' magyar ministerektől származtak.

De legyenek bizton, a' magyar ministerium és kormány jobban szereti a' népet, semhogy a' már egyszer elörlött terheket ismét visszaállítani engedné.

6. Parancsolja e' haramiafőnök, hogy minden kiszolgált régi katona az ő seregébe besoroztassék.

Semmi sem lesz belőle. A' magyar kormány pihenni hagyja az érdemes vitézeket, az új szabadságért küzdjön a' fiatal kor.

Parancsolja, hogy az országgyűlés eloszoljon melyet ti magatok választottatok és küldtetek, mert ő, a' szemtelen, maga akar törvényeket adni, mely oly terhes és lealázó lenne, mint voltak a' régi törvények, melyek szerint a' nép rab és szolga volt.

Ugy-é nem kellene?! Emlékezetök is keserű, sulyaikat érezik vállaink most is.

A' magyar becsület, a' magyar szabadság nem engedheti meg, hogy ilyen vakmerő és köp-laló haramia csoport, a' magyar levegőt csak egy pillanatig is szija, mi nem akarunk más nemzeteknek parancsolni, de szabadságunkat sem engedjük tiporni.

Fegyverre tehát minden a' kiben becsület van, a' ki híve a' hazának, a' ki imádja a' drága szabadságot. A' gyáva népet elhagyja az örök és igazságos isten, a' világ pedig megutálja.

E' haramiacsoportnak meg vannak Istentől már számlálva napjai. Örök végzését jeles hadügyministerünk fogja e' napokban végrehajtani vitéz seregével. A' sir készen van, melybe a' haza ellenségei eltakaríttatnak.

De a' nép emelje fel számtalan karjait. Az ő szabadságáért küzdünk. Álnok színek alatt szabadságát akarják tőle visszazaragadni. Legyen készen, legyen ébren, mutassa magát új jogaira méltónak.

Rendelem egyszersmind.

1. A' ki az ellenségnek szolgálatot tesz, neki kémül szolgál, élelmet visz, hirt mond, utat 's ösvényt mutat, az a' haza ellensége.

2. A' ki a' Schlick haramia felhívásait 24 óra alatt a' község előjáróinak, 's ezek az illető hivatalbelinek át nem adják, sőt talán terjesztik, mind az a' haza ellensége.

3. A' ki nemzetőri tisztét nem teljesíti, sőt álhírek, ijesztgetések, rémitések által az ország védelmét nehezíti, az a' haza ellensége.

4. A' haza ellenségei pedig halállal lakolnak. Éljen a' haza, éljen a' nép szabadsága, éljenek a' hon védői.

Miskolcz december 24. 1848.

Szemere Bertalan,
felsőmagyarországi t. h. k. biztos,
és az országos honvédelmi bizottmá-
ny tagja.

— Marcius 15-e szerint Perczel tábornok, a' felső táborhozi csatlakozási törekvésében, dec. 29-én az ellenségtől megtámadtatván, azt hatalmason megverte.

Nem hivatalos rész.

Kolozsvár, januar. 5.

A' székelységről, melytől nov. 6-ka óta hermetice elvontunk zárva, kezdünk egyet mást hallani.

Egy részét inkább a' rossz szellem, mint ellenséges fegyver leigázta; de a' más része folyvást küzdött a' szabadságért.

Háromszék hadi munkálatoknak volt színhelye míg C-ik örvonallal volt tőle elzárva.

Ezen egy törvényhatóságból 10 — 15 ezer fegyveres állott talpon. És ágyuik voltak; azt sem tudoi honnan, az isten adta.

A' hir, hogy Brassót bevették, közel járt a' valósuláshoz. Brassónak már falai alatt voltak a' vitéz székelyek, midőn futár érkezik, talán égből cseppent le és tudja, hogy a' székelyföldre ellenség ütött be.

„Brassót foglaljátok-e el, vagy haza siettek saját tűzhelyeiteket védeni?“ kérdé egy tekintélyes vezéri hang.

A' székely katona nem ért a' hadi fortélyokhoz 's otthon meg családja van. Mi természetesebb hát mint az, hogy az öszhangzó felelet e' volt: „haza megyünk.“

És Brassót kibocsáták kezeik közül.

Hagyján. Elég nekünk anynyi, hogy a' fekete-sárgaságnak sem erőhatalma sem demoralisatioja nem bírta a' székelységet lefegyverzeni.

Most már öszszeköttetésben állunk velök, mert M. Vásárhely eddig hihetően kezünkben van. És e' nép, melynek jó hírnevét hűtlen vezérei beszenyenyézték, vérrel fogja magáról a' szenny foltot lemosni.

Vezéreiről az a' vélemény: mit a' magyar haza nevében parancsolnak nekik, megteszik ugyan, de a' gépiesség bizonyos nemével kénytelen kellenül, hogy az ellenséget se haragítsák magukra.

Azonban elmozdításuk is kényes kérdés. Mert a' székely nép keblébe a' hosszszas megszokás sokkal mélyebb gyökerű pietast vert holmi régi pászományos frakkok iránt, mintsem tartani ne lehetne, hogy főnökök hirteleni változtatása, tetemes változtatást idéz elő a' fegyelemben is.

Be m' tábornok meg fogja ismerni ezen uri embereket és tudni fogja, mit tegyen velök.

Közülünk azok, kiknek szavára hallgat a' székely nép, kövessenek el mindent, hogy e' vitéz fajt még egyszer talpra költsek.

Mig mult alkalommal csak szégyent és kárt hozott a' magyar hazára, most jó vezérség alatt csodákat fog művelni.

Főlhívás.

Most érkezvén vissza a' székelyföldről, hol azon idő alatt mig Urbán és társai Kolozsvárt elfoglalva tartották, a' népnek szent ügyünk iránti lelkesítése által megtenni, mit tehetségem engedett, hazafiai kötelességemnek ismetem, honnan, mint Háromszék küldötte jöttem Kolozsvárra, 's hová, küldetésemet végezve néhány óra mulva ismét visszaindulok: két dologra bátorkodom az illetőket figyelmeztetni.

Saját tapasztalatimból okulva, mit tehet a' nép, ha lelkes és jó tapintatu vezetői vannak; 's megfordítva, mily haszonvehetlen csoportá aljasul, ha vezetői elhagyják: felszólítom mind azon kormánybiztosokat és népembereket, kik a' székely nemzet körében sikerrel működtek, de később eltávoztak, siessenek nagyszerű hivatásuk körébe vissza.

A' másik, mire hazámfiat és főleg a' dolgaink élén álló férfiakat figyelmeztetni kívánom az: hogy azon emberek, kik vezérséggel, vagy bármely nemű parancsnoksággal felruháztattak, ne a' régi schlandriánszerű minta szerint eskettessenek föl, hanem polgári becsületök szentségére köteleztessenek, hogy állomásaikat és a' népet, melyet vezetnek, semminemű körülmények közt még életök megmentéséért is el nem hagyják.

Küldöimről annyit nyilváníthatok, hogy eljövetelemig vitézül harcoltak. Valahányszor az ellenséget megtámadták, mindig megverték. Ők törvénytelen elnyomatás alá magokat nem adták, sőt nekem azon ígéretet tették, hogy mind addig mig sorsuk felett törvényes utoni rendelkezést viendek, harcolni is fognak.

Mácskási Antal.

X Zilah jan. 3. Lehetetlen azon való örömmünket nem nyilvánítani, miszerint Kolozsvárt ismét visszafoglalták. Ez a' másfél hónap átkozott interregnum volt reánk nézve. Sok fagyos éjszakát kellett miatta a' szabad ég alatt kívül a' városon átvirasztani. Embereink már anynyira elkeseredtek, hogy száz tüzes csatát is inkább kiállottak volna, mintsem magokat tovább is az előőrségeken kinezik. Szinte örültek rajta, hogy zsibbasztó téllenségekől kimozdítottak. Ámbár sok házi terhes körülményei miatt lehetetlen, hogy a' hosszszasabb kimaradást meg ne érezze. Hát azok, kiket csak nem fél betegen vittek el. Igen barátom itt sem volt személy válogatás, mint Debreczenben. Ők most mind a' Meszesen belől tanynáznak. Megérkezésükkor mind elfutottak az o-láhok. Hallomásunk szerint néhány nőszemély meg is fagyott az erdőkön. Most már ezek is, mint a' kövárvidékiek, látják, hogy nincs mitől félni, 's lassanként haza szállingóznak. Vármezőn Urbánnak egy rakás gabonájára akadtunk. Elekesnek mondják, hogy majd mindenét — a' borain kívül, melyet elpecsételtek — felprédálták. Kocsiját egy kazal szalmában találták meg. A' kutatás majd mindenütt foly, 's hol ragadományra találunk, a' rablók azzal mentik magokat, hogy lelték.

Zilah várossa is ad egy harangot ágyu öntésre. Ugy látszik — 's ezt szerénytelenség nélkül állíthatom — miszerint kevés utánzásra méltó példa mutatkozhatnék a' honban, mely nálunk azonnal — ha csak lehetőség van benne — vízhangra ne találjon. — Az önkéntes adakozás alkalmával e' környék szűk pénzforgalmához képest nem csekély öszveg gyűlt bé. — Jelenleg pedig a' b. Vay felszólítására néhány nap alatt szinte 300 pár változót készítettünk a' Gyalunál harcolt debreczeni honvédeknek. Ujonzainkat nem csak hogy számon feljül kiállítottuk, sőt e' felett majd minden sorshuzás alá tartozó ifjaink sorsvonás nélkül is felajánlották magokat és elmentek.

Egy levelet kaptunk Debreczenből, mely szerint Kassa városa egészen körül van véve. — Kossuthoz futár ment, ha bombáztassék-e vagy sem? Felelet a' következő: ha a' város lefegyverzi Schlicket, úgy nem bombáztatik

D. L.

Érdemes szerkesztő ur! Örömmel vet-tük a' Kolozsvári Híradó helyett, a' már két pos-ta napon megjelent Honvédet. Örömmel olvastuk azokból győzelmes seregeinknek Kolozsvárra lett szerencsés és ünnepélyes bementét; de még eddig ohajtva kerestük azokban Kolozsvár városa nov. 16-án lett feladatása történetének részrehajlás nélküli leírását öntől, mint a' ki maga is jelen volt akkor ottan; mint a' kinek érdekében állott mindeneket szemmel tartani; 's mint a' ki a' dol-gok folyamának hű előadását igéri. *) Ohajtottuk még az ellenséges megszállás után, a' mi sere-geink beszállásáig történeteknek olvasását, 's mind azokaak a' miket a' város és környék, az ellen-ség nyomása, terhelése, kegyetlensége alatt szen-vedtek. Mind ezeket hasznos tudósításoknak vél-jük azokra nézve, kik oly kicsiny dolognak né-zik az ellenségnek egy várost vagy vidéket át-adni, mintha csak egy jámbor utazók karavánja utaznék keresztül minden rossz következés nélkül; vagy mintha az által csak parancsnokunk neve változnék, 's azért nem is, vagy igen gyáván állnak azoknak ellent. Hiszen ezek már megtör-tént dolgok, melyeket kiírni nem káros, de má-sok intő példájára üdvös. **)

A' Honvéd zilahi olvasói.

*) Miután pesti lapokban 's ezek egyikében emma-gam is terjedelmesen leirtuk, önök pedig pesti lapokat folyvást olvashattak: így hiszem felesleges. Szerk.

***) Ezt én is így hiszem. És higgyék el önök, azon-nal, hogy a' „Honvéd“ szerkesztésével megbizattam, legelső dolgom volt nem egy barátomat megkérni a' nov. 16 ótái események leírására. Igerkeztek; 's késé-delmöket nem tudom egyébként tulajdonítani mint an-nak, kogy mentől több és hübb adatok öszszeszerzésé-ben fáradsnak. E' felhívás serkentőül fog nekik szol-gálni. Szerk.

KÜLFÖLD.

Németon. Frankfurt. Gagern-nek Berlinbőlí visszatérte óta a' porosz párt a' nemzeti gyűlésben sokkal élénkebb. A' Schwarzenberg-Stadion-ministerium programja o-kot nyújtott neki azt állítani, hogy Austria nem lépend be az alkotandó német-szö-vetségi statusba, minélfogva követel a' szöv. status fölötti tanácskozmányokban sem veletnek részt. Ugyan ezen nézetből kiindulva a' birodal-mi ministerium tagjai is kénytelenítettnek lelépni. Schmerling főminister már le is lépett. El-lenben Gagern a' belügyi tárczát átveendvén Austriának Németországgal leendő viszonyai fö-lött alkudozást kezdene az austriai kormány-nyal.

A' nemz. gyűlés az alkotv. terv fölötti ta-nácskozást folytatja. Napi renden levő tárgy a' birodalmi gyűlés. A' bizottmány javaslata szerint, a' birod. gyűlés két házból: statusok házából, 's a' nép házából fog állani; mely javaslat 331 szavazattal 95 ellen elfogadtatott. A' képviselők száma akként osztatott fel, hogy éj-szaki Németonra 99, a' délire csak 77 esik.

Frankhon. Napoleon Lajos prae-sidensé választatása anynyi mint bi-zonyos. Az általa alakítandó ministeriumnak már személyeit is emlegetik. E' szerént al-praesidens lesz Lamartine, főminister 's egyszersmind i-gazság ügyi Odillon Barrot, belügyi Maleville, hadügyi Oudinot, kereskedelmi Faucher, pénzügyi Fould, tengerészeti Dupetit Thouars 'sat. (Koss.)

A' Moniteur a' pápának Cavaignachoz intézett következő iratát közli: Tábornok ur! Szivem meg van illetődvé, 's egészen áthatva va-gyok az egyház legidősb leányának azon nemes szívü gyors elhatározottságáért, melylyel az egy-ház fejének segítségére sietett. Kedvező alkalom, hihetőleg, forduland elő atyai érzelmeimet szemé-lyesen tanusítani Frankhonnak a' francia földön sa-ját kezüleg osztani az ur áldását, a' mint azt már most is kérem az urtól, hogy önre 's Frankhonra terjeszse ki. Gaetában, decemb. 7-kén 1848. Pius pápa.

GYORSUTAZÁSIJELENTÉS.

BIÁSINI gyors-utazási intézete ezennel tudatja a' t. cz. utazókkal, hogy KOLOZSVAR és PEST között a' gyorsszekerei VASÁRNAP 7-dik Januáriustól 1849 elkezdve minden VASÁRNAP és CSÖTÖRTÖKÖN reggeli 4 orakor indulnak KOLOZSVÁRRÓL PESTRE és PESTRŐL KOLOZSVÁRRA.

Utások, Podgyászok és Pakéták gyors szállításra felvétetnek.

Egy személy ára KOLOZSVÁRRÓL SZOLNOKRA vagy SZOLNOKRÓL KOLOZSVÁRRA 17 f. 20 kr. pengőben.

Kolozsvárt 1. Január. 1849.

Szerkeszti és saját betűivel nyomatja Ocsvai Ferencz.